

NA GAZIMESTANU I U GRACANICI OBELEZENO 612 GODINA OD KOSOVSKOG BOJA CUDO OPSTAJANJA

GRACANICA, 28. jun - Svetom arhijerejskom liturgijom u manastiru Gracanica i parastosom srpskim junacima od Kosovskoj boja do danas, na Gazimestanu juce je obeležena 612. godina Kosovskog boja i praznik svetog kneza Lazara, Vidovdan. Bogosluzenje je sluzio patrijarh srpski gospodin Pavle, sa episkopima rasko-prizrenskim Artemijem i bivsim zahumsko-hercegovaackim Atanasijem.

„Ovo je sveto mesto gde su se nasi preci svesno opredelili za carstvo nebesko i nama ostavili cilj koji treba da postignemo i put kojim se taj dostize... Ako moramo da stradamo na putu Bozijem, onda je bolje da svi stradamo kao ljudi, a ne da zivimo kao neljudi. To je

cista i sveta vera i zivot i postupanje po toj veri. Bogu se molimo, svetom knezu Lazaru i nasim svetim precima mucenicima i novomucenicima da nas podrze u toj veri sada i uvek - rekao je juce izmedju ostalog Njegova Svetost Patrijarh Pavle povodom Vidovdana, praznika posvecenog svetom knezu Lazaru i svim kosovskim vitezovima. Patrijarh je u prisustvu vladika Artemija i Atanasija pred nekoliko stotina vernika i ostalih crkvenih velikodostojnika sluzio parastos za poginule srpske junake.

Treci Vidovdan na Gazimestanu pod upravom Medjunarodne misije u juznoj srpskoj pokrajini obelezen je kao i prethodne dve godine uz paljenje sveca, polaganje cvECA, pojenje svestenika, uz jako obezbedjenje snaga Kfora, ukljucujuci i nadletanje iz helikoptera. Na spomenik kosovskim junacima položeni su venci Savezne vlade i Srpskog pokreta otpora.

- Cudo se zbilo posle ovakve tragedije da je narod opstao na Kosovu i da zeli da se vrati i da ovde stoji i opstoji. Neka je ovaj praznik blagodat i podrška svima koji su opstali i ostali na Kosovu i svima koji zele da se vrata. I treba da se vrata, jer samo tako potvrđujemo da smo se uvek vracali svom mucenickom, raspetom, ali uvek vaskrsavajućem Kosovu, naglasio je, izmedju ostalog, vladika Atanasije u besedi posle liturgije u porti manastira Gracanica. Vladika Artemije je uputio molitve gospodu da pogleda i na "ceo nas narod koji je ostao da zivi na Kosovu kao i na one koji su proterani".

- Molimo se Gospodu da nam posalje milost i snagu da izdrzimo ovde i prognani da se vrata, kako bi srpske svetinje poput Gracanice, Visokih Decana, Pecke patrijarsije... i u buducim vekovima bile stozeri naseg naroda - rekao je izmedju ostalog, vladika Artemije.

Vidovdan 2001. godine proslavljen je u Obilicu, Gusterici i Gracanici uz ucesce kulturno-umetnickih drustva, pesnickim nadmetanjima i turnirima u malom fudbalu, pod pokroviteljstvom Srpskog pokreta otpora pod motom "Ovde sam rođen - ovde ostajem".

U porti crkve svetog Kneza Lazara u Plemetini, pred nekoliko stotina tamosnjih Srba, Momcilo Trajkovic je najavio "veliku pomoc Vlada Srbije i Jugoslavije na koje ce jos energicnije izvršiti pritisak kako bi shvatili da je ovo poslednja prilika da se pomogne Srbima na Kosovu i Metohiji". On je izrazio zaljenje sto civilni administrator Kosova Hans Heckerup nije udostojio svojim prisustvom Srbe i Vidovdan, sto je znak "njegovog odnosa prema Srbima i sveukupnog odnosa medjunarodne zajednice prema problemu Kosova i Metohije".

Slika: Sveta arhijerejska liturgija na Vidovdan u manastiru Gracanica

MIT POD OKUPACIJOM

GRACANICA, 29. Jun - Praznik srpskog poraza, koji je pretocen u pobedu, dan srpskog raspeca, ali i vaskrsavanja, kao i prethodne dve godine, od kako je medjunarodna zajednica uspostavila protektorat na Kosmetu, protekao je u izuzetno teskim i napetim okolnostima.

Komplikovana procedura ulaska u juznu pokrajinu zapocela je na srpsko-srpskoj "granici" kod Merdara, tridesetak kilometara od Pristine. Grupa od pedesetak pesnika, slikara i novinara, predvodjeni Njegovom svetoscju patrijarhom srpskim gospodinom Pavlom, detaljno je bila pretresena na kontrolnom punktu koji su obezbedjivali svedski vojnici.

Posle jednoipocasovnog ponizavanja, uz pomoc vojnika stizemo do Gracanice, praceni ponekim radoznalim pogledom siptara ili pretecim prstom.

U manastiru prisustvujemo vecernju uoci Vidovdana koje sluze patrijarh Pavle i vladike rasko-

prizrenski Artemije i zahumsko-hercegovački Atanasije, a zatim i tradicionalnom "Vidovdanskom pesničkom pricescu".

Molitveno Vidovdansko sabranje Srbalja, u spomen junaka koji su izginuli za krst casni i slobodu zlatnu, pocelo je u porti manastira Gracanica, sluzenjem Svete arhijerejske liturgije. Posle bogosluženja sledio je odlazak na Polje Kosovo, na Gazimestan. Vojnici Kfora ponovo preuzimaju obavezu da nas obezbedjuju do Gazimestana, koji je od manastira udaljen oko dvadeset kilometara. Prisustvujemo i nesvakidasnoj sceni - patrijarh Pavle prihvata molbu Danaca i seda u oklopnim transporterima, jedino bezbedno prevozno sredstvo.

Iako je nase obezbedjenje ubrzo izgubilo kontrolu nad konvojem, put je na sreću, protekao bez problema, mada je nekoliko nervoznih Siptara u vise navrata upadalo u kolonu.

Brojni punktovi i utvrđenja oko spomenika i redovi bodljikave zice, bili su prvo sto smo videli kad smo se nasli na Gazimestanu. Sluzeci parastos svetom velikomuceniku caru Lazaru i svim srpskim mucenicima i novomucenicima od 1389. godine do danas, patrijarh Pavle je podsetio da je Gazimestan sveto mesto "gde su se nasi preci svesno opredelili za carstvo nebesko, ne preziruci ni zivot zemaljski, ali znajuci da je ovde sve prolazno i da nas ocekuje neprolazno carstvo Bozje". I ovoga Vidovdana, kao i pre sest i vise vekova, videlo se "ko je vjera, a ko je nevjera". Oko dve stotine Kosovaca, pristiglih iz svih srpskih oaza, raspeti patrijarh, vladike i nekoliko crkvenih velikodostojnika. Preskromno za nebeski narod.

Petar Pasic

UNMIK I KFOR NE GARANTUJU BEZBEDNOST NI SEFU SRJ

BEOGRAD 28. Jun 2001 - Proslava Vidovdana u Gracanici protekla je u senci vesti da predsednik SR Jugoslavije Vojislav Kostunica nije mogao da dodje na Kosovo i Metohiju iz bezbednosnih razloga.

U telegramu upucenom vladici rasko-prizrenskom Artemiju predsednik Kostunica, izmedju ostalog, kaze: "Nazalost, nisam u mogucnosti, zasad bar, da dodjem na raspeto Kosovo zato sto oni koji trenutno Kosovom i Metohijom upravljaju strahuju i od same pomisli na moj dolazak".

Pre tri nedelje, kada je u sredstvima informisanja na siptarskom jeziku u Pristini objavljena dezinformacija da ce predsednik Kostunica da dodje na osvecenje crkve u Zubinom Potoku, sirom Kosova i Metohije organizovane su demonstracije. Siptari su se ostro usprotivili dolasku predsednika SRJ na Kosovo i Metohiju.

- Ako su tako bucno reagovali kada je najavljen njegov dolazak u srpsku enklavu do koje je bezbedno stici i gde nije potrebno da angazujemo dodatne snage Kfora, kako bi tek reagovali da je dosao na Gazimestan, mozemo da zamislamo - kaze izvor "Glasa" iz Unmika koji zeli da ostane anonimian i dodaje da bi obezbedjenje moralo biti vece nego ikada.

Kosovo i Metohija su u Ustavu Srbije. I Rezolucija SB UN 1244 ne negira da je Kosmet sastavni deo Srbije i Jugoslavije. Tako je na papirima. U praksi je, medjutim, sasvim drugacije. Ocgledno je da medjunarodna zajednica povladjuje Siptarima. Kako drugacije objasniti da na srpskom Kosovu i Metohiji, na kome upravlja Unmik, a o bezbednosti gradjana brinu Kfor i Unmik policija, ima mesta i bezbedno je za sve, osim za Srbe i jugoslovenskog predsednika.

Predstavnicima medjunarodne zajednice na Kosovu i Metohiji nedostaje dobra volja da bi izašli u susret jugoslovenskom predsedniku i omogucili mu da bude medju svojim narodom. Predsednik Kostunica je, podsecamo, trazio od predstavnika Unmika i Kfora da u Gracanici prisustvuje opelu zrtvama teroristickog napada na autobus "Nisekspresa" pre nekoliko meseci, kod Podujeva. Kfor i Unmik ni tada mu nisu garantovali bezbedan dolazak do Gracanice.

NEMA OPSTANKA BEZ ORGANIZOVANOG POVRAATKA

Mnogi politicari, a po onome sto smo culi i obicni ljudi na Kosmetu, smatraju da je pitanje povratka Srba "alfa i omega" poboljsanja opste situacije. Naime, da bi postupak organizovanog povratka poceo, nuzno je da se poveca bezbednost Srba koji su na Kosmetu ostali. Kad se prvi povratnici pojave na Kosmetu bice to znak da su UNMIK i Kfor poceli da u delo sprovode Rezoluciju 1244, ali i signal da je medjunarodna zajednica odlucila da stvara multietnicku, a ne jednonacionalnu (albansku) zajednicu na Kosmetu... Ljudi koji se vrata morace da rade da bi ziveli. Na taj nacin ce doprinostiti poboljsanju ekonomske situacije na Kosmetu, a time i razvoju juzne srpske pokrajine.

Ovih dana u javnosti su se pojavile informacije o planu povratka nekoliko hiljada Srba na desetak lokacija na Kosmetu. Usvojio ga je zajednicki komitet za povratak na Kosmet, u kojem su, naravno, predstavnici UNMIK-a, ali i Srba i Albanaca. Pojedini politicari medjutim, tvrde da bi se svi raseljeni Srbi, po ovom planu, vratili na Kosmet tek za 50 godina.

Drugo je pitanje za koliko stotina godina bi se Srbi vratili na Kosmet da su nastavili da se vracaju u onom broju koji je bio u protekle dve godine od egzodusa Srba i nealbanaca sa Kosmeta.

Organizovan povratak

Planom je predvidjeno da se u ovoj godini vrati nekoliko hiljada Srba. Za njih treba da se sagradi ili obnovi 3.000 kuca. Da bi se to uradilo, potrebno je da se za svaku kucu obezbedi 20.000 nemackih maraka, dakle, ukupno 60 miliona, a taj novac mogu da ponude jedino donatori. Bez tih sredstava povratak Srba ce ostati samo projekat na papiru.

Na sve ovo treba dodati troskove za izgradnju ambulanti, skola, posta, mesnih kancelarija. U nova naselja treba da se dovedu struja i voda, kao i da se uvedu telefonske linije. Uz sve to, bar jednom clanu porodice povratnika treba obezbediti posao. Racuna se da je za te svrhe svakoj porodici potreban kredit u iznosu od 2.000 do 5.000 maraka...

Ljudi koji se vrate, njih oko 1.000 po naselju, organizovace i svoju samozastitu. Bilo bi dobro da u tim mestima red cuvaju mesovite patrola, u kojima su bar 50 odsto Srbi policajci.

Vazno je, kako kazu humanitarci, da se vrate lekari, nastavnici, profesori i ucitelji, ali i elektricari, vodoinstalateri i drugi majstori. Bilo bi dobro da se vrate i ljudi koji imaju smisla za pokretanje i vodjenje biznisa.

Princip samopomoci

Predvidja se da se kuce grade i obnavljaju po principu samopomoci. To podrazumeva da donatori, recimo, obezbede gradjevinski materijal i projekte, a povratnici radnu snagu na gradjevinama. Tako je jeftinije.

Srbi koji su ostali na Kosmetu s pravom zahtevaju od UNMIK-a, Kfora i Medjunarodne zajednice da se bezbednosni uslovi poboljsaju, ali i da se oni sami vise angazuju oko Srba. Samo tako, smatraju na Kosmetu ima smisla da se Srbi registruju i izadju na glasanje. Medjutim, to nije dovoljno.

Potrebne su i bolje komunikacije Srba sa Kosmeta sa Srbijom. Zasto se toliko cekna na popravku tunela kod Jarinja i zbog cega ne krecu vozovi iz Kosovske Mitrovice za Kraljevo? Zasto Srbi na Kosmetu ne mogu da gledaju RTS i slusaju Radio Beograd. Zbog cega su kulturne veze sa Srbima na Kosmetu tako lose?

Na Kosmetu, na relativno malom prostoru, postojalo je oko 2.000 srpskih sakralnih i kulturnih objekata. To nije samo kosovska bastina. Visoki Decani, Pecka patrijarsija, Gracanica i drugi manastiri pripadaju svetskoj bastini.

Zamerke se upucuju ne samo UNMIK-u i Kforu vec i organizaciji UNESKO, koja bi trebalo da pomogne da se znacajna dobra zastite od zuba vremena i vandalskih akata. SRJ se vratila u Ujedinjene nacije i UNESKO. Od nase zemlje se trazi da ispunjava svoje obaveze prema medjunarodnoj zajednici, ali i Srbi imaju pravo da zahtevaju pomoc od medjunarodnih organizacija.

Stana Ristic

ZA POVRATAK SRBA NA KOSOVO I METOHIJU

PRISTINA 30. Jun 2001 (FoNet) - Sef Unmika Hans Hakerup apelovao je juce na medjunarodnu zajednicu da obezbedi novcani fond kako bi otpoceo proces povratka Srba na Kosovo.

Hakerup je istakao da se "moraju uciniti zajednicki naponi i ubrzati postupak kako bi proces povratka otpoceo pre izbora". Na sastanku koji je organizovalo Odeljenje Unmika za rekonstrukciju, a na kojem se ucestvovali i predstavnici diplomatskih kancelarija u Pristini i brojni donatori, Hakerup je govorio o neophodnosti stvaranja fonda i prikupljanja sredstava za proces povratka. Posle usvajanja Okvira za povratak, koji je podrzan u januaru i od strane Zajednickog komiteta, Hakerup je ponovio da je i Privremeno administrativno vece nedavno podrzalo principe Okvira. On je istakao da su tri elementa neophodna za povratak: bezbednost i sigurno okruzenje sa odgovarajucim stepenom slobode kretanja za povratnike, znacajni medjunacionalni dijalog izmedju politickih lidera i lidera zajednica i sustinsko obećanje medjunarodne zajednice da ce obezbediti novcana sredstva.

POZITIVNIJI SIGNALI NA KOSOVU I METOHIJI

Gracanica, 30.jun. - U jednodnevnu posetu Kosovu i Metohiji dosao je Savezni ministar za telekomunikacije G. Boris Tadic sa svojim saradnicima. Na kraju svoje posete kojom prilikom je obisao nekoliko sela iz gracanicke enklave i odrzao javnu tribinu Demokratske stranke u samoj Gracanici, susreo se sa Njegovim Preosvestenstvom Episkopom rasko-prizrenskim i kosovsko-metohijskim g. Artemijem. Tom prilikom se vodio razgovor o nizu problema sa kojima se sreću ovdasnji Srbi i o tome da se svi ti problemi mogu

otkloniti jedino aktivnijim ucescem nase drzave na

samom Kosovu i Metohiji.

U vezi sa popisom srpskog stanovnistva naglasio je potrebu aktiviranja nasih statistickih sluzbi.

Ministar Tadic je obecao da ce u saradnji sa drugim ministarstvima obezbediti manastirima koji nemaju, radio-stanice i odasiljace kao i repetitor koji ce ih povezivati.

Ministar je takodje obecao da ce ispitati mogucnost da se pojaca signal za mobilnu telefoniju kao i za jaci signal nacionalne televizije. Preko gospodina ministra ponudjena je i saradnja sa nasom dijasporom u Rusiji, koja zeli da preko leta u Moskvi ugosti 250 dece sa Kosova i Metohije.

Njegovo preosvestenstvo Episkop Artemije se zahvalio ministru Tadicu i porucio da svi sa nestrpljenjem ocekujemo bolji signal iz Vlade Republike Srbije, to jest bolju, jasniju i odlucniju pkatformu i koncepciju nase drzave o Kosovu i Metohiji i to onu koja ce omoguciti popstanak Srba na svojim ognjistima i opstanak Kosova u Srbiji.

PROSLAVA VIDOVDANA U RS

BANJALUKA 28. Jun 2001 (Srna) - U banjaluckom naselju Lazarevo u cetvrtak je povodom Vidovdana, posle osvestenja crkve Lazarica posvecene caru Lazaru, Svetu arhijerejsku liturgiju i parastos poginulim srpskim rodoljubima sluzio episkop banjalucki Jefrem. Liturgiji su prisustvovali premijer RS Mladen Ivanic, potpredsednik Dragan Cavic i predstavnici Vojske RS.

Izgradnja crkve zapocela je 18. septembra proslje godine, a investitori su bili SPC i opstina Lazarevo. Posto je Vidovdan i krsna slava VRS, njihovo slavlje je upriliceno u Centralnom klubu VRS u Banjaluci slavskim obredom, kojim je predvidjeno osvestenje slavskog zita i slavskog kolaca.

POMEN MILOSU OBILICU

Sabac - Na Vidovdan u pocerskom selu Duvaristu sluzen je pomen Milosu Obilicu, velikom kosovskom junaku, koji je po predanju rodjen u ovom selu. Ovde je zapoceta izgradnja duhovnog hrama posvecenog legendarnom srpskom vitezu. Inace u Sapcu je osnovano zavicajno drustvo "Milos Obilic" koje priprema i istoimeni casopis kao i niz manifestacija koje neguju kult Obilica. Zadatak Zavicajnog drustva, kako istice vladika Lavrentije, je da doprinese da se mlade generacije ugledaju na nase vitezove. Mi smo sretni sto je Milos Obilic ovde rodjen. Napajamo se njegovim verom i junastvom. Ja prizivam milost Boziju da nasu mladu generaciju priblizi idealima nasih predaka, rekao je episkop sabacko-valjevski, vladika Lavrentije.

Priznanja Srpkinjama za brojno potomstvo

ZLATNI ORDEN MAJKA JUGOVICA ZA SESTORO DECE

GRACANICA 29. Jun 2001- Zlatni orden majka Jugovica koji Eparhija rasko-prizrenska dodeljuje srpskim majkama koje su rodile petoro i vise dece, ovoga Vidovdana dodeljen je Kati Tiosavljevic iz Novog Pazara, majci sestoro dece, i Snezani Micic iz Gracanice, koja je izrodila petoro.

Na svecanosti u porti manastira Gracanica, vladika rasko-prizrenski dr Artemije Radosavljevic je naglasio da je Eparhija ovo priznanje ustanovila 1993. godine i da je Zlatni orden do sad dobilo 86 srpskih junakinja, dok je srebrno priznanje, koje se dodeljuje majkama koje su rodile cetvoro dece, dobila 81 majka.

Srebrnim priznanjem na Vidovdan su odlikovane Marina Djordjevic i Rada Smigic, obe iz Gracanice kao i Snezana Milanovic iz Lapljeg Sela. Uz orden i priznanje, dodeljeno je i po 100 nemackih maraka.

GRANATIRANO SRPSKO SELO KORILJE

Kosovska Mitrovica, 1. jula (Tanjug) Srpsko selo Korilje, u opstini Zvecan, granatirano je nesto posle 20.00 casova iz pravca albanskog sela Vidimirici, u opstini Kosovska Mitrovica.

Tromblonska mina pala je u dvoriste Zorana Milovica, kome je na Djurdjevdan, 6. maja zajednicka patrola UNMIK policije i danskih vojnika ubila sina Dejana prilikom kontrole vozila u kome je bio sa dva saputnika.

Pre nedelju dana, u ataru sela Korilje ubijen je jedan Srbin dok je cuvao stoku.

Verska raskrsca

DEMOKRATIJA BEZ BOGA

Bas oni koji se zalazu da ljudska prava u nasoj zemlji budu po ugledu na demokratski svet, ne prezaju da se javno oglasavaju protiv uvodjenja veronauke u domace skole, iako je i to po ugledu na svet Evo, opet, jedne situacije kad ono sto vazii za sav ostali svet, ne vazii i za nas. Iako je u Bibliji odavno zapisano: ne cini drugome ono sto ne zelis da drugi cini tebi, u srpsko-jugoslovenskom slucaju malo se ko toga i pridrzava. Uprkos tome sto svi, pozivajuci se na ljudska prava po ugledu na demokratski

svet, ocekiju da ni u cemu - kad je rec o ljudskim slobodama - ne budu uskraceni, tek malobrojni ne zaboravljaju da ista prava imaju i drugi ljudi oko njih.

Rasprave o vracanju veronauke u domace skole jedan su od primera koji pokazuje da su price o istim pravima za sve ljude kod nas, zasad, samo fraze. Iako su se, pismom republickom premijeru i predsedniku Skupstine, za uvođenje verske nastave u osnovne i srednje skole vec od septembra, izjasnila sve tradicionalne crkve i verske zajednice sa ovih prostora, od nadležnih ne samo da nisu dobili potvrđan, nego su vise od 20 dana bez ikakvog odgovora.

Umesto ocekivanog, pa makar i kurtoznog, odgovora od premijera - koji se ne ustrucava da se slika sa srpskim patrijarhom i vladikama - pojavilo se jedno saopštenje u kojem se, doduse, ne pominje veronauka, ali se Srpska pravoslavna crkva optuzuje da je retrogradna institucija odgovorna za sve cesce pozive na linc homoseksualaca. Iako nije tajna da nijedna od pravoslavnih crkava u svetu nije naklonjena gej-paradama, jer ovaj deo hriscanske crkve nije sklon da blagoslovi ono sto smatra neprirodnim, a u takve ubraja i homoseksualne veze, SPC nikad nikog nije pozvala na pomenuti linc jer ne odobrava nasilje. Ali, ne odobrava gej-veze, jer u Bibliji je zapisano da su gradovi Sodoma i Gomora i nestali u kataklizmi zbog protivprirodnog bluda njihovih stanovnika.

Podsecanje na najnovije saopštenje nevladine organizacije ocigledno nenaklonjene Srpskoj pravoslavnoj crkvi, ali ustanovljene da bi se zalagala za zastitu ljudskih prava u domacim okvirima, bilo bi izlisno da se upravo ta organizacija nije medju prvima oglasila, javno se protiveci povratku veronauke u skole u ovoj drzavi. Jedan od argumenata bio je i da ce uvođenje verske nastave kod nas doprineti medjunacionalnoj i medjuverskoj netrpeljivosti.

Cemu, uopste, služi veronauka? Kao sto je izvesno da novi skolski predmet nema za cilj da poveca broj vernika Srpske pravoslavne crkve, nego da vec postojećim vernicima - hriscanskim i ostalim - omoguci ravnopravnost sa ateistima u obrazovnom sistemu, cilj mu je da doprinese razumevanju medju ljudima, bez obzira na versku i nacionalnu pripadnost.

Pitanje ko vernicima brani da idu na veronauku u svojoj crkvi, a postavljaju ga neke organizacije i politicke stranke koje se hvale svojom demokratskom orijentacijom, nije ni po cemu razlicito od licemernih zakonskih odrednica iz vremena "diktature proletarijata", da je svakom, iako su crkva i drzava strogo odvojene, "zagarantovano pravo na slobodu savesti i veroispovesti". Cemu, onda, traziti javna prava za neke medjuljudske odnose koji su od pamtiveka pripadali svetu intime i desavali se u spavacim sobama, a pri tom Boga ne pustati u ucionice drzavnih skola, vec ga kao u geto izolovati, u granice crkvene porte?

Postoji jos jedno pitanje - da li je licemerno uvazavanje koje se u ovom drustvu - koje i ovde i u svetu uziva ugled demokratskog - pri javnim skupovima ukazuje patrijarhu srpskom, muftijama, nadbiskupima i biskupima i jevrejskim dostojanstvenicima? Ako je uvazavanje istinsko i ne služi politicarima samo kao dobra preporuka za buduće izbore, ostaje nejasno kako ti isti politicki prvaci na vlasti ne uvazavaju apel koji su im svi oni zajednicki uputili, trazeci hitan povratak veronauke u srpske skole. Tim pre sto to ni u cemu ne izlazi iz okvira demokratije po ugledu na sav ostali svet, a ni Bog nije apsolutista kakvim ga ateisti predstavljaju.

Saopštenje za stampu

DRZAVNI SEKRETARIJAT SJEDINJENIH DRZAVA OSUDJUJE NARODNU OSLOBODILACKU VOJSKU U MAKEDONIJI

Pristina (Americka Kancelarija u Pristini), 12 juni 2001 - Drzavni sekretarijat Sjedinjenih Drzava je objavio sledece saopštenje za stampu u Vasingtonu, 11 juna:

Sjedinjene Drzave najsnaznije osudjuju akcije ekstremista takozvane Narodne Oslobodilacke Vojske i protive se njihovoj nasilnoj taktici, koja za cilj ima podrivanje demokratije u Makedoniji i preti stabilnosti regiona. Mi pozivamo na prestanak nasilja i pozivamo Narodnu Oslobodilacku Vojsku da se odmah povuce, pocevsi sa Aracinovom. Okupacijom Aracinova, ekstremisti su prouzrokovali eskalaciju konflikta i postali potencijalna pretnja linijama snabdevanja NATO snaga. Akcije Narodne Oslobodilacke Vojske su direktno uperene protiv pokusaja politicke reforme, stetedji pravim interesima etnickih Albanaca u Makedoniji i sire u regionu.

Sjedinjene Drzave pozdravljaju govor predsednika Trajkovskog 8 juna i pruzaju snaznu podrsku njegovoj inicijativi da unapredi dijalog o politickoj reformi i pruzi mogucnost onima koji su okrenuli ledja ekstremizmu da se reintegrisu u makedonsko drustvo. Mi pozdravljamo izjavu makedonske vlade od 11 juna o obustavi vatre kao jos jednu snaznu indicaciju odvaznog uzdrzavanja nasuprot provokacijama ekstremista. Mi nastavljamo sa zalaganjem kod makedonske vlade da odgovara odmereno na provokacije ekstremista, da koristi samo one snage koje su neophodne i srazmerne, i da preduzme mere da se izbegne ugrozavanje civila.

NA SPISKU I OVK, OVPBM I ONA

Na spisku lica i pokreta koji su na celu etnickih konflikata u Makedoniji, juznoj Srbiji i na Kosovu, kojima je Bela kuca u cetvrtak zabranila svaku finansijsku ili materijalnu podrsku i pristup na svoju teritoriju, nalaze se i samozvana OVPBM, "Oslobodilacka nacionalna armija" (ONA) Albanaca u Makedoniji, Politicki savet Preseva, Bujanovca i Medvedje, ali i navodno rasformirana "OVK" i vise komandanata Kosovskog zastitnog korpusa, u koji je ona transformisana.

Na spisku, koji prenosi nemacki radio Dojce vele, su sledece osobe i pokreti: Dzevat Ademi, clan ONA, Tetovo (Makedonija), Ali Ahmeti, clan ONA, Kicevo (Makedonija), Nuri Bedzeti, clan ONA, Tetovo (Makedonija), Tahir Salipi, clan Politickog saveta za Presevo, Medvedju i Bujanovac (SRJ), Gafur Ersani, clan Narodnog pokreta Kosova, Suva Reka (SRJ), Sabit Gasi, clan Nacionalnog pokreta za oslobodjanje Kosova iz Suve Reke (SRJ), Skender Habibi, clan Partije za demokratski progres Kosova iz Ljubista (SRJ), Daut Haradinaj, sef personala Kosovskog zastitnog korpusa iz Golgada (SRJ), Dzavid Hasani, clan ONA iz Tanusevca (Makedonija), Nacionalni pokret za oslobodjenje Kosova, Ramiz Ladlovici, zamenik komandanta garde i snaga za brzo reagovanje Kosovskog zastitnog korpusa, Narodni pokret Kosova, Sami Lustiku, komandant KZK iz Srbije (SRJ), Jonus Musliju, clan Politickog saveta Preseva, Medvedje i Bujanovca iz Konculja (SRJ).

Zatim Sefcet Musliju, clan OVPMB iz Konculja (SRJ), Rustem Mustafa, komandant Kosovskog zastitnog korpusa iz Podujeva (SRJ), Oslobodilacka narodna armija, Nacionalni pokret Kosova, Gezim Ostremi, clan ONA iz Debra (Makedonija), Politicki savet Preseva, Medvedje i Bujanovca, Oslobodilacka armija Preseva, Medvedje i Bujanovca, Redzep Selimi, komandant garde i snaga za brzo reagovanje Kosovskog zastitnog korpusa iz Iglareva (SRJ), Hisni Saciri, clan ONA iz Otlja (Makedonija), Sacir Saciri, clan OVPMB, Emrus Suma, clan ONA, Azem Sula, clan Partije za demokratski progres Kosova, Oslobodilacka vojska Kosova, Fazli Veliju, clan ONA iz Kiceva (Makedonija), Emruz Dzemaili, clan Narodnog pokreta Kosova iz Urosevca (SRJ), Muhamed Dzemaili, clan OVPMB i Kastriot Hadziredza iz Makedonije.

Za osobe i pokrete sa spiska navodi se da predstavljaju "pretnju miru, bezbednosti i stabilnosti" na Balkanu, da "podrivaju vlast i napore Ujedinjenih nacija, NATO-a i drugih medjunarodnih organizacija, prisutnih regionu i ugrozavaju bezbednost lica koja ucestvuju ili obezbedjuju podrsku aktivnostima ovih organizacija, medju kojima i americkim vojnim snagama i vladinim predstavnicima".

Ovakve akcije, ocenjuje se u saopstenju Bele kuce, predstavljaju "pretnju nacionalnoj savladavanje te pretnje".

Ko je odlucio?

Lica koja su na spisku odredio je, navodi se, americki sekretar za finansije, u konsultaciji sa drzavnim sekretarom, koji je ovlascen za preduzimanje ovakvih akcija. Naredba stupa na snagu odmah, a spisak moze biti dopunjen i drugim osobama i organizacijama, navodi se u saopstenju Bele kuce.

Posle Dekreta Stejt departmenta

BUSOVA ODLUKA ZAPANJILA TERORISTE

Skoplje - Politicki lideri i komandanti teroristicke formacije ONA u Makedoniji sokirani su odlukom americkog predsednika Dzordza Busa da se prekine svaka saradnja sa njima. U delikatnoj situaciji nasli su se i lideri albanskih partija u Makedoniji Arben Dzaferi i Imer Imeri koji su nedavno u Prizrenu potpisali sporazum sa politickim vodjom terorista Alijem Ahmetijem o saradnji i zajednickim akcijama, jer se i njegovo ime naslo na Busovom spisku.

Generalni sekretar Nacionalne demokratske partije i clan ONA Dzevad Ahmeti, cije se ime nalazi na spisku lica kojima je zabranjen ulazak u SAD, izjavljuje da je dekret Stejt departmenta "rezultat nedovoljne informisanosti odredjenih sluzbi u Americi". On je za nedeljnik Lobi, koji se u Skoplju stampa na albanskom jeziku, izjavio da "albanski narod, Predsednisto NDP i vodje ONA, pa i ja licno, imamo duboko osecanje postovanja prema americkom narodu i americkoj administraciji, pa je zato odluka Busa izazvala uznemirenost."

Jedan od komandanata paraformacije ONA, "Sokoli", tvrdi da objavljivanje liste nece uticati na njihovu borbu. Najvise je zbunjen Fazli Veliu, clan ONA, za kojim je raspisana i medjunarodna poternica. Velia je na osnovu medjunarodne poternice hapsila nemacka policija i o tome izvestila Skoplje. Tadasnji ministar pravde u makedonskoj vladi Dzevdet Nasufi, koji je sada potpredsednik, oduglovlacio je sa zahtevom da Veliu bude isporucen Skoplju sve dok ga nemacka policija nije pustila iz pritvora. Dzaferi i Imeri se ne izjasnjavaju o odluci Busa. Na Busovoj listi nalazi se desetak pripadnika formacije ONA koja deluje na severu i zapadu Makedonije. (Tanjug)

Predlog potpredsednika Vlade Srbije Nebojse Covica

TRI FAZE ZA KOSOVO

Beograd - Potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Covic izjavio je da se kriza na Kosovu i Metohiji moze

resiti u tri faze - diplomatskim akcijama, direktnim pregovorima predstavnika Srba i Albanaca i, na kraju, potpisivanjem sporazuma u prisustvu medjunarodne zajednice. Covic je u referatu, na nedavno održanom simpozijumu o vojnoj nauci "SIMVON 2001", dodao da je za vreme trajanja te tri faze potrebno nizom dobro osmišljenih akcija i mera raditi na uspostavljanju i negovanju medjunarodnog poverenja u Pokrajini.

Covic je ukazao da danasnja Jugoslavija nije vise izolovana, niti je pod starateljstvom i da ona ne zeli tudje, niti ono sto joj ne pripada. "Sve te okolnosti Jugoslaviju, sasvim izvesno, kvalifikuju da presudno utice na svoju sudbinu. To, istovremeno, podrazumeva da se problemi na Kosmetu ne mogu resavati mimo volje i protiv saglasnosti vecinskog albanskog naroda", naglasio je on.

Covic je ukazao na cinjenicu da, iako u ovom trenutku nema direktnih razgovora i pregovora Srba i Albanaca, jugoslovenskim politicarima ostaje dijalog s medjunarodnim posrednicima. "Njih treba, otvoreno i bez zaziranja, uputiti u sve cinjenice zamrsenih medjunacionalnih odnosa, pred njima valja braniti ideje koje, kao drzavni stav, kao politicki konsenzus svih cinilaca politickog zivota, i vlasti i opozicije, postaju neka vrsta drzavnog projekta", smatra Covic.

Potpredsednik srpske vlade je podsetio da se vec izjasnio protiv podela Kosova i Metohije, jer bi u svakoj podeli ostalo mnogo nezadovoljnih i Albanaca i Srba, a podele bi samo povecale postojece tenzije. Covic je predložio da se radi uvodjenja reda i sigurnosti, povratka raseljenih, zastite istorijskog prava srpske drzave i etnickog prava Albanaca, po bosansko-hercegovackom principu, formiraju dva entiteta u Pokrajini. Jedan srpski i drugi albanski, a da Kosovo i Metohija, formalno-pravno, i dalje ostanu jedinstvena celina, pod patronatom Ujedinjenih nacija (UN).

Prema tom predlogu, albanski entitet bi stitile medjunarodne snage i Kosovski zastitni korpus, dok bi srpski entitet stitila jugoslovenska vojska i policija, sto nije protivno Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti UN.

Covic je ocenio da je stvaranje entiteta, u danasnjim uslovima, najbolje prelazno resenje i da "taj mudar medjupotez treba povuci da bismo dobili desetak godina spokojstva potrebnih za privredni oporavak i konsolidaciju drzave pre velikih integracija i ulaska celog jugoistoka Evrope u EU".

"Da su Albanci sada u evropskoj kuci, svi Albanci iz Albanije, iz Jugoslavije, iz Grcke i Makedonije, da su evropski ukucani i svi Srbi - koji takodje zive u cetiri drzave - i jedni i drugi bi izgubili neprijatan osecaj razdrobljenosti koji danas imaju, izgubili bi razloge za podvojenost, za nacionalnu samoizolaciju i getoizaciju. I, hteli-ne hteli, morali bi voditi racuna o kucnom redu", naglasio je Covic.

"Stare i problematicne ciljeve smo napustili - ujedinjenje svih Srba, i zivot u nekoj novoj balkanskoj federaciji nikad vise nece biti nase opsesije. Napustili smo, u stvari, sve one ideje koje se jedino ratom mogu ostvariti", precizirao je on, ukazujući da nam sada ostaje da "formulisemo nove ciljeve, da javno obznanimo svoje interese i da ih mudro i ubedljivo branimo - do ostvarenja".

"Ulazak u EU, na primer treba da bude nas cilj. Smirenje prilika na Kosovu i Metohiji jeste nas cilj. Istorijsko pomirenje sa Albancima je takodje nas cilj", naglasio je Covic u referatu "Objektivne mogucnosti SRJ da participira u resavanju problema na Kosovu i Metohiji i na jugu Srbije". (Tanjug)

Biserka Matic - Spasojevic, ambasador SRJ u Makedoniji

ODBRANA SUVERENITETA

Skoplje - Generator krize u regionu je Kosovo i Metohija, a neresen status pokrajine koristi samo albanskim ekstremistima, rekla je jugoslovenski ambasador u Makedoniji Biserka Matic-Spasojevic u razgovoru za skopski nedeljnik Fokus. Prema njenom misljenju, medjunarodna zajednica sve to zna, ali jos nije raspolozena da resi status pokrajine prema kojoj se odnosi kao prema teskom bolesniku koga lece aspirinima.

Biserka Matic je naglasila da se mora pronaci globalno resenje za region i stvoriti uslovi za njegovo ekonomsko ozivljavanje. U tom smislu je i odrzavanje balkanske konferencije sansa da se problemi rese i da se izbegne ponavljanje istorije i zla, dodala je. Makedonija i njen predsednik Boris Trajkovski postigli su veliki uspeh time sto je termin terorizam ozvanicen.

Dobro je sto se Makedonija odrekla vojnog resenja, a opredelila za mirno i diplomatsko, i sto je dobila podrsku Evropske unije, NATO-a i SAD, pod uslovom da je iskrena i bez rezervi, istice Biserka Matic. Plan Trajkovskog je dobar i zaslujuje podrsku, ali je neophodno da se u njegovu realizaciju, i to samo u razoruzavanje terorista, ukljuce NATO i Kfor, jer to treba da bude obavljeno do poslednjeg parceta oruzja, kaze jugoslovenski ambasador.

Ono sto se sada dogadja u Makedoniji, uverena je Biserka Matic-Spasojevic, klasicna je agresija iza koje stoje ekstremisti koji se bave raznim prljavim poslovima, ali je ona utemljena i na ideji o stvaranju etnickog prostora Albanaca. Sto se juzne Srbije tice, tamo im je plan propao, a to se dogadja i u Makedoniji, posebno sto u danasnjem svetu nema onog koji ce podrzati ono sto rade Albanci. Teroristi i ekstremisti su svesni da je Makedonija u pravu i da brani svoj integritet, sto je i spolja vidljivo, rekla je Biserka Matic. (Tanjug)

UHAPSENO 90 PRIPADNIKA ONA

Skoplje - Vojnici Kfor u protekla dva dana uhapsili su najmanje 90 lica, pod sumnjom da su pripadnici ekstremisticke "Oslobodilacke nacionalne armije" ili naoruzanih grupa Albanaca koje deluju na podrucju Makedonije, javio je juce Makfaks, pozivajuci se na saopstenje multinacionalnih snaga objavljeno u Pristini.

Prema istim izvorima, osumnjiceni koji su dosli iz Makedonije uhapseni su u dve zasebne akcije Kfora, a kod njih je pronadjena i izvesna kolicina oruzja i municije. Uhapseni su smesteni u vise centara Kfora i protiv njih je otvorena istraga. Predstavnik Kfora je, tim povodom, izjavio da najnovije akcije multinacionalnih snaga potvrđuju njihovu resenost da na Kosovu uspostave bezbednost, kao i da sprece delovanje naoruzanih grupa Albanaca u Makedoniji. (FoNet)

Zivot Srba u Velikoj Hoci

IZ SELA SAMO U PRATNJI KFORA

Velika Hoca, 30. juna - Vec treci Vidovdan mestani Velike Hoce kraj Orahovca obelezavaju u okupaciji. Sa dolaskom NATO, opkoljeni sa sve cetiri strane od albanskih ekstremista, Srbi iz ovog sela retko kuda odlaze, a krecu se, kada moraju, iskljucivo uz pracenje nemackih vojnika u sastavu Kfora.

- Velika Hoca sa 13 crkava iz srednjeg veka, po povelji cara Dusana, metoh je manastira Hilandara - prica protojerej Milenko Dragicevic, rodnom iz Loznice. - Za vreme Otomanske imperije posebnim sultanovim fermanom ovo selo je bilo pod carskom zastitom. Medjutim, ovovremenski askeri, koji sebe predstavljaju kao pripadnike nekakve oslobodilacke vojske, ne stede nas, nista im nije sveto. Minirali su manastir Svetih vraca Kozme i Damjana u susednom Zocistu, a Hocu su za protekle dve godine napadali do sada 46 puta. Spasao nas je Bog i nemacki vojnici.

Ovaj svestenik pun vere da, kako rece, nicija nije gorela do zore, nada se skorom povratku prognanih Srba iz susednih mesta, opstinskog centra Orahovca i nase vojske i policije, sto i Rezolucija 1244 Saveta bezbednosti predvidja.

- Sto se nasih vlasti tice, skoro smo zaboravljeni. Jedino su nam, pored Rasko-prizrenske eparhije, pomogle humanitarne organizacije. Da apsurd bude veci, najvise je ovaj narod pomogla adventisticka organizacija "Adra".

Predstavnik Srba iz Hoce Jovan Djuricic dodaje da nikada nisu sigurni u svoje do pre dve godine komsije.

- Taman kada pomislimo, posle relativno mirnog perioda, da su se mozda dozvali, oni ponovo napadnu na selo. Nedavno su ispalili vise raketnih projektila sa susednog brda na selo. Na sreću, nije bilo zrtava. U nabavku namirnica idemo u stotinak kilometara udaljenu Kursumliju ili Vranje. Vojnici Kfora nas prate do administrativne granice, gde nas cekaju da nas ponovo vrate u selo. Ovaj pasiji zivot, koji mi zivimo, nikada nikom ne bih zeleo, pa ni nasim napadacima. Zemlju imamo, ali iz straha za zivot ne obradjujemo je. Radimo samo okucnice, iz sela nikuda ne idemo - ispricao je Jovan Djuricic.

U selu radi osmogodisnja skola sa oko 200 osnovaca, sezdesetak srednjoskolaca u skolu odlazi u susedni Orahovac vojnim autobusom koji prate nemacki vojnici.

M. Laketic

POVRATAK U DECANE

Jos pamtim jeseni kad su padale zlacane jeske zrelih kestena i dva gluvonema i maloumna brata, Tafa i Malja, kako ih sakupljaju i vuku kolicima koja skripe tako da se cuje do na kraj sela. Braci je svejedno, nit cuju nit razumeju, pa na ljutite izraze prolaznika ne obracaju paznju.

Siptari su pricali da je to kazna. Njihov otac je radio na manastirskom imanju i potkradao ga. A znalo se nekad, kad radnik odlazi sa njive, na manastirskoj medji istrese opanke, da ne bi zemlju manastirsku poneo, ne valja se, eno Tafa i Malja, a pamtili su i mnoge pre njih, sve koji su dirnuli manastirsko, stizala je kazna.

I u novije vreme, posle onog, drugog rata, kada je "Druga nastala sudija", i nemilice razvlacena manastirska dobra dogadjale su se lose stvari, na tim kucama kao da je lezalo prokletstvo.

Tako je bilo od uvek.

Jos u tursko doba, kad su crkve rusene i pretvarane u dzamije, resi neki pasa da se proslavi i najlepsu i najveću srpsku crkvu pretvori u dzamiju. Dodje sa silnom vojskom pred manastir Decani, i u odredjeni sat umesto zvona, trebalo je da se oglasi hodza. Pasa postrojio vojsku, muftija klekao na molitveni cilim prostrt pred zapadna vrata hrama, okrenuo lice Meki i poceo da klanja. Kako je celom dotakao cilim, otkinuo se kameni lav, sa desne strane prozora, pao muftiji na glavu i ubio ga. Turci u tome videse lose znamenje i razbezase se.

Opet su zvonila zvona decanska, sluzila sa sveta Liturgija, a kad tamjana dizao se u slavu Gospodnju.

No ne potraja dugo, a drugi silnik dodje da završi nedelo svog prethodnika.

Znao je da se Srbi mogu sasvim pokoriti jedino ako im obesveti svetinje. Dovede vojsku i zaposede svo polje, od brda do brda. Molili pasu kaludjeri da ne cini greha i da svetinju ne dira, ali Turcin dade da ih isibaju i oteraju daleko u klisuru. Nije hteo da ih odmah ubije, nego da se najpre nasladjuje njihovim mukama kad im ono najsvetije, hram, kucu Boziju, zenicu oka, obesveti, oskrnavi i u dzamiju pretvori.

Monasi se uzdahu u Gospoda i sv. Kralja pa pored silnih uboja i rana ne klonuse duhom. Kad su sve pripreme za dzamijanje manastira bile gotove, zatrese se zemlja, zajecase brda, zamuti se Bistrica, poplasi se vojska, pa opaki naum odlozise za neki drugi dan. Barut i oruzje sklonise pod zvonaru, koja je bila ogromna, visa i od samog manastira. Pretvorise zvonaru u barutanu.

A kad je dosao dan da mesto casnog Krsta stave polumesec, odjednom se naoblaci, od vedrog dana postade noc, linu kisa kakvu niko ni pre ni posle toga video nije i zagrmje strasno, a grom udari u zvonaru. Zapali se barut, eksplodira, pa svi Turci i konji njihovi i oruzje odletese u vazduh, a kisa padase sve dok ne spru krv. Kad je sve bilo cisto stade isto onako naglo kao sto je i pocela. Od sveg tog loma i cuda manastiru ne bi nista a monasi se vratise slaveci Gospoda.

Proslo je mnogo vremena od tada, zvona vise nisu smela da zvone po srpskim crkvama, Turci su ih sva poskidali i pretopili. Ali se u crkvama Sluzba sluzila, mucno se zivelo, no kandilo se u Decanima nikada nije gasilo.

I taj mali zizak, sto lelujase pred ikonom Gospodnjom i Bogorodicinom, smetao je Turcima vise od bilo cega drugog. Setise se starih dana i pogibija pa jedan pasa, janicar, dodje da se dokaze i to djaursko mesto konacno pretvori u dzamiju. Kako je krenuo, tako je redom pljackao i ubijao, palio i razarao sve sto mu se na putu (i pored puta) naslo. A nesrecni narod besase od zuluma i sklanjase se iza tvrdih manastirskih bedema.

Stize pasa i do manastira, napravi lagum, srusi bedeme i udje sa vojskom. Zabele se polje od cadora. Vesele se Turci, piste zurle, biju tupani. Sutra ce da ugase kandila, polome ikone, u Oltar prostru cilime i klanjaju po njihovom Zakonu, a majstori ce da zidaju minareta, visa od crkve. Bice Decani k'o Aja Sofija. Bila djaurska, pa je sad dzamija.

Narod i kaludjere zatvorise u jednu od zgrada i veseljahu se do duboko u noc.

Negde u gluvo doba pocese da zvone zvona. Turci prestravljeni slusaju, znaju da zvona nema, ali zvon se razleze i nadaleko cuje. Potom se upalise svetla u hramu. Cu se topot konja, zveket oruzja, sustanje svile, zamor i ceta vitezova prodje pored Turaka. Sve cuse, a ne videse nikog. Zatim se otvorise vrata na hramu i izadje starac u ornatu, duge bele brade, sa krstom u ruci, sav obasjan svetloscu i stade pred istocnik. Oko njega se stvori ceta vitezova.

Starac zakrsti krstom na sve cetiri strane i rece gromkim glasom: "Idite nevernici, a hram i narod ne dirajte"! Onda udje u crkvu, vitezovi sjahase, odlozise oruzje pa i oni udjose u crkvu. Zatvorise se vrata i poce Sluzba. Jasno se culo pojanje. Kad se Sluzba zavrсила opet se oglasise zvona, svetla u hramu utrnuse a ceta vitezova lagano ode u noc.

To cudo gledali su i Turci i zatozeni Srbi i svi od straha popadase na zemlju. U tom opet zabrujase zvona i pre nego sto je poslednji zvon utihnulo, nigde ni jednog Turcina nije bilo. Razbezali su se "glavom bez obzira", shvativši da manastir brani sila veca od sve vojske i oruzja. I vise se nikad ne vratise, a manastir osta ne oskrnut i kakav je uvek i bio.

Kad se iz detinjstva izraste kao iz decijih haljinica i ode u svet, zavica se ne zaboravlja. Zvuci, mirisi, slike i price iz detinjstva traju i greju. Iz zavicaja ode dete, a vrati se zreo covjek i nekako se (u potaji, onako decije) nada da ce zateci sve kao nekada, ali se sve promenilo. Umesto u rodnoj, roditelji su u vecnoj kuci, i rodbina i komsiluk. U selu porasla deca, ne prepoznaje nikog. Ni stare kestenove sume vise nema. Samo je manastir isti, vecit, kuca Bozja i nasa.

Radosno ulazi u hram. Sve je kao nekad. Opet se oseca sigurno, kao u majcinom krilu. Na prstima prolazi kroz pripravu (da ne narusi mir), staje na vrata i desna ruka sa skupljena tri prsta krece ka celu, a onda zastane u vazduhu. Vidi li to dobro?

- Da li je ovo java ili jedan od strasnih snova?

Oseni se znakom krsta, prosapuce "Oce nas", ne nije ovo san. Celiva prestonu ikonu, nije ona stara, prilazi ikonostasu, nigde ikona. Kroz iskopane oci vidi se ceo Oltar.

Mosti svetog Kralja su tu. Kao kovcegu rođenog oca prilazi sarkofagu i grca: "O sveti Kralju Stefane Decanski, zastito nasa. Od svega si stitio i crkvu i nas, a sad su ikone odnete negde daleko. Ko ce sad da nas cuva? Put ko da pokazuje, Putovodjo? Ko da svetli u ovoj tmuni? Zar u svetim Decanima, na slepom ikonostasu pred zavesama da gore kandila? Kome sad da se poklonimo? Gde ikonu Presvete Bogorodice Umiljenije da nadjemo"?

Nije znao koliko je vremena proslo od kad je klekao na stepenice kod sarkofaga. Kad je podigao glavu ugledao je mladog monaha kako stoji sa druge strane sarkofaga. Muski, nevesto, brisao je suze i poce da se izvinjava, zna on, nije red da se ovako razgovara sa svetim Kraljem, ali eto, ponelo ludo srce,

boli duša.

Monah ga je gledao bez imalo prekora i tiho rekao: "Razumem ja Vas, ali ne razumem njih. Ko će bolje čuvati svetinje od Gospoda, svetoga Kralja, monaha decanskih i naroda". Pa rekao je: "Ako Gospod neće čuvati grad uzalud su strazari budni" pa bilo gde da ih sklone, ako Gospod neće... Jos je rekao: "S' Bozijom pomoći učinimo (svoju) silu i on će uništiti naše tlačitelje" (Ps. 59, 12), govoreći gledao je u prazan ikonostas, a u glasu su mu treperile suze.

U Decanima 6. Avgusta 1995.

Svetlana Misev

Poruka prestolonaslednika Aleksandra Karadjordjevića

"ZELIM NA DEDINJE BEZ ODLAGANJA"

London - "Pozivam sve naše političare da se radi interesa celog našeg naroda ujedine i ostave po strani međusobne razlike. Naš narod mora biti na prvom mestu i njegove su potrebe najvažnije. Neophodno je da bez daljih razmirica, odlaganja ili stete sada krenemo pravim putem kao nacija. Naš narod je mnogo propatio, osiromasio i potreban mu je bez daljeg gubljenja dragocenog vremena, novi početak kako bi preživeo.

Moja je dužnost da postujem sve naše ljude bez obzira na njihova politička uverenja. Moja je obaveza da budem simbol jedinstva i kontinuiteta, u potpunosti postujući demokratske principe. Moja je želja da sa mojom porodicom živim u svom domu na Dedinju, bez daljeg odlaganja."

R. D

